

Evaluation of University Instructors' In-class Teaching Skills According to Students' Views

H. İsmail ARSLANTAŞ

Kilis 7 Aralık University, Faculty of M.R. Education

Mustafa ÇİNOĞLU

Kilis 7 Aralık University, Faculty of M.R. Education

M. Ali YILDIZ

Kilis 7 Aralık University, Faculty of M.R. Education

Abstract

The purpose of this research was to determine university instructors' in-class teaching skills based on students' views. This descriptive research was based on screening model. The working group of the study was consisted of 800 students studying at various departments of Kilis 7 Aralık University and University of Gaziantep in the academic year of 2009-2010. A questionnaire developed by the authors was used to gather the data. Arithmetic mean, standard deviation, t-test, and analysis of variance were calculated to analyze the data. According to the results, the students think that half of the teaching staff were sufficient enough about "subject area knowledge," "the ability to use teaching strategies, methods, and techniques," "the skills of teaching materials," "communication skills," "classroom management skills," and "assessment skills." It was also found that the students' views significantly differed according to "gender," "department," and "major" variables.

Keywords: *Higher education, University Instructors, In-clas Teaching Skills*

SUMMARY

The purpose of this study is to evaluate the level of effective teaching characteristics of instructors working in higher education according to students' views. Another purpose of the study is to make recommendations to improve level of effective teaching characteristics of instructors working in higher education based on study results.

In order to accomplish these purposes, the study seeks to answers the following questions:

1. What do higher education students think about subject area knowledge of their university instructors?
2. What do higher education students think about using teaching strategies, methods and techniques by their university instructors?

3. What do higher education students think about using instructional materials by their university instructors?
4. What do higher education students think about communication skills of their university instructors?
5. What do higher education students think about classroom management skills of their university instructors?
6. What do higher education students think about assessment and evaluation skills of their university instructors?
7. Are there any significant differences on students' views about effective teaching characteristics of their instructors in terms of the following variables: faculties, gender and field of studies?

METHOD

The study is qualified as descriptive and based on survey model. In this study, effective teaching characteristics of university instructors are evaluated according to views of higher education students in faculty of education, faculty of economics and administrative sciences, faculty of art and sciences in Kilis 7 Aralik University and Gaziantep University and engineering faculty in Gaziantep University in the academic year 2009-2010. Sampling in this study is 800 higher education students.

The data was collected from survey method. The survey consists of two sections. The first section of survey includes personal questions about participants. In the second section of survey includes 40 questions evaluating views of higher education students about their university instructors in the following subjects: subject area knowledge, using teaching strategies, methods and techniques, using instructional materials, communication skills, classroom management skills, and assessment and evaluation skills.

RESULTS & DISCUSSIONS

1. The mean of survey results of higher education students about "subject area knowledge" of their university instructors is determined between =2.94 and =3.41. The average mean is determined as =3.14. In terms of this result, higher education students think that half of their university instructors have enough subject area knowledge. When we look related survey questions measuring subject area knowledge, higher education students think their instructors have more qualified for "knowledge of basic principles and concepts related to the subject area" than other substances (=3,41). On the other hand, table-1 shows that university instructors are relatively less qualified to monitor changes and developments in contemporary.

2. The mean of survey results of higher education students about "the level of using teaching and learning strategies" of their university instructors is determined as =2.96. In terms of this result, higher education students think that only half of their university instructors have skills to use teaching and learning strategies. The result also shows that significant part of university instructors have not enough skills to use

teaching and learning strategies. According to the research findings university instructors do not offer enough opportunity to student to study individually and in groups. However, effective learning is possible with students' active participation to learning activities. One way to achieve this is to apply the methods of the students working individually and in groups.

3. The mean of survey results of higher education students about "the level of using instructional materials" of their university instructors is determined as =2.94. The mean is below the mean of views of other dimensions. According to this finding, higher education students think that their university instructors are inadequate to use instructional materials than other teaching skills.

4. The mean of survey results of higher education students about "communication skills" of their university instructors is determined between =2.95 and =3.33. The average mean is =3.14. In terms of this result, higher education students think that half of their university instructors have not enough communication skills. In addition, almost half of the university instructors do not care to learn students' names and call them with their names.

5. Higher education students think that half of their university instructors have enough skills in classroom management. The mean about classroom management is =3.30. This mean is higher the mean of views of other dimensions. According to this finding, higher education students think that their university instructors are inadequate to use instructional materials than other teaching skills. In other words, higher education students think that university instructors have enough skills in classroom management. One of the items related to classroom management skills is to make students willing to listening lesson. The mean of students' views related this skill is the lowest with =2.92. According to this finding, we can say that university instructors have not enough skills to make students willing to listening lesson than other dimensions of classroom management skills.

6. The mean of survey results of higher education students about "correction the mistakes by their university instructors after assessment and evaluation" is determined as =2.67. This is the second lowest mean as compared with other survey questions. Preparing suitable environment for students to study individually and group has the lowest mean with =2.65.

7. According to research findings there are significant differences between boys' and girls' views about using instructional materials by their university instructors. In terms of the girls' views (=3.00), their university instructors have more skills to use instructional materials than boys' views (=2.87).

8. According to research findings, there are significant differences between science and social science students' views about using teaching and learning strategies, using communication skills and using instructional materials by their university instructors. In terms of the social science students, their university instructors have more adequate to use teaching and learning strategies, communication skills and instructional materials than science students.

9. According to research findings, there are significant differences among students' views from different faculties about using instructional materials by their university instructors. According to faculties, mean of the student views are as follows: education faculty =3.13, economic and administrative faculty =2.91 and arts and sciences faculty =2.75. In terms of the education faculty and economic and administrative faculty students, their university instructors have more adequate to use instructional materials than arts and sciences faculty students.

CONCLUSIONS & DISCUSSIONS

According to the research results the following recommendations are presented:

1. According to research findings, higher education students think that their university instructors are inadequate to use instructional materials than other teaching skills. Therefore, university instructors can be provided in-service training upon request to use instructional technology and teaching materials.
2. University instructors can be provided seminar about "contemporary teaching practices" and "new teaching approaches" by professional persons.
3. The similar research can be conducted as to cover all universities in Turkey.

Öğretim Elemanlarının Sınıf İçi Öğretim Becerilerinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

H. İsmail ARSLANTAŞ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi

Mustafa CİNOĞLU

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi

M. Ali YILDIZ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, M.R. Eğitim Fakültesi

Özet

Bu araştırmanın amacı, yükseköğretimde görev yapan öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim becerilerinin ne düzeyde olduğunun öğrenci görüşlerine göre belirlenmesidir. Araştırma betimsel nitelikte olup tarama modeline dayalıdır. Araştırmada çalışma grubunu 2009–2010 öğretim yılında Kilis 7 Aralık Üniversitesi ve Gaziantep Üniversitesinin çeşitli fakültelerinde okuyan 800 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen anket kullanılmıştır. Verilerin analizinde aritmetik ortalama, standart sapma “t” testi, varyans analizi tekniklerinden yararlanılmıştır. Araştırmada ulaşılan sonuçlardan bazıları şunlardır: üniversite öğrencileri, öğretim elemanlarının yarısını “konu alanı bilgisi”, “öğretim strateji, yöntem ve tekniklerini kullanma becerisi”, “öğretim araç-gereçlerini kullanma becerisi”, “iletişim becerisi”, “sınıf yönetimi becerisi” ve “ölçme-değerlendirme becerisi” açısından yeterli görmemektedirler. Öğrenci görüşlerinin, “cinsiyet”, “fakülte” ve “alan” değişkeni açısından anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yükseköğretim, Üniversite Öğretim Elemanları, Sınıf İçi Öğretim Becerileri

GİRİŞ

Bilimsel ve teknolojik yeniliklere ve bu yeniliklerin etkisiyle oluşan her türlü değişime uyum sağlayabilmede eğitimin çok önemli bir payı olduğu bilinmektedir. Toplumun ve toplumu oluşturan bireylerin mutluluğu, ülkenin gelişen dünya ile rekabet edebilmesi büyük ölçüde yetişmiş nitelikli insan gücü ile mümkündür. Bugünün dünyasında hem toplumun hem de bireylerin ayakta durabilmeleri her alanda iyi yetişmiş nitelikli bireylere bağlıdır. Bu açıdan bakıldığında toplumu oluşturan bireylerin bilgi üretebilen, var olan bilgiyi çoğaltıp geliştirebilen bireyler olması beklenmektedir. Bunu sağlayacak ise kuşkusuz eğitim kurumudur. Gardner’a göre (1990:133) kendini yenileyebilen bir toplumda, bireyler, yalnızca geleceği ve onun getireceği yenilikleri karşılamakla kalmayıp aynı zamanda geleceklerini şekillendirerek, ileriye güvenle bakabilirler.

Eğitim sisteminin en küçük birimi olan sınıf, eğitim amaçlarının davranış boyuta aktarıldığı işlevsel ve özel bir çevredir. Bu anlamda sınıf ortamının dinamik süreçlerin etkileştiği bir alan olduğu söylenebilir. Bu dinamik süreçleri eğitim ve

öğretimin hedefleri doğrultusunda yönlendirecek öğretmene önemli görevler düşmektedir. Terzi (2002) ve Balcı (1991), okulda etkili öğretimi sağlayan temel etkenlerin başında öğretmenin geldiğini belirtmektedirler.

Öğretmen etkililiği, eğitim araştırmacılarının uzun bir zamandan beri üzerinde kafa yordukları bir problemdir. Konuyla ilgili yapılan çalışmaların yüz yıldan fazla bir zamandır devam ediyor oluşu problemin önemini ve ne denli köklü bir geleneğe sahip olduğunu göstermektedir. Etkili öğretmen kimdir? Ne tür özelliklere sahiptir? Bu özellikleri tespit etmek mümkün müdür? Etkililik doğuştan getirilen bir özellik midir yoksa sonradan kazanılabilir mi? gibi sorular eğitimcileri meşgul etmektedir (Tatar, 2004).

Mesleğinin gereklerine göre yetişme, sürekli kendini geliştirme isteğinde bulunma, işini sevme, öğrenciyi merkeze alma, bu yöndeki amaçlarını açıkça belirleme ve buna ulaşmanın ısrarlı çabası içinde bulunma, etkili öğretmenin nitelikleri olarak belirtilebilir. Eğitim kurumları ve öğretmenlerin, halen uygulanan, yirmi birinci yüzyılda daha da geliştirilerek uygulanacak olan “insan”ı merkeze alan eğitim anlayışını kazanmaları ve uygulamaları beklenir. Bu beklentide en önemli rolü bu güne kadar olduğu gibi bu günden sonra da öğretmenler alacaklardır (Can, 1998:57).

Güçlü akademik yeterlilik ve alan bilgisine sahip olma, meslekî olarak kendisini yenileme ve geliştirme, yeni öğretim tekniklerini ve kaynaklarını kullanabilme, öğrencileri öğrenmeye güdüleyebilme, sunduğu konuya yönelik öğretim stratejisi geliştirebilme, geliştirdiği/seçtiği öğretim stratejisini etkili bir şekilde uygulayabilme, değerlendirme, öğrenci performansını takip edebilme, öğrencilerle iyi ilişkiler kurabilme, etkili iletişim becerilerine sahip olma, güvenilir, açık ve tutarlı olma vs. etkili bir öğretmende bulunması gereken özelliklerdir (Bozdoğan, 2004:22).

Öğretimi sağlamada öğretmenin gerçekleştirmesi gereken işlemlerden biri de sınıfı yönetmektir. Sınıfta öğrenme etkinliklerinde düzeni koruma ihtiyacını duyan öğretmenlerin sınıf yönetimindeki rolü çok önemlidir. Öğretmenler sağlıklı ve yapıcı bir disiplin anlayışıyla öğrencileriyle iletişim kurmalıdır. Köktaş'a (2003:19) göre, sınıf yönetimi öğretimin temel koşuludur. Sınıf yönetimi, öğretimin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olan, öğrenme ve öğretme ortamının oluşturulması ve yürütülmesi için yapılan etkinlikler (sınıfın fiziksel ortamını düzenleme, kuralları oluşturma, derslerde dikkati çekebilme, eğitsel etkinliklerde yer almayı sağlama vb.) olarak tanımlanabilir.

Sınıf yönetimi, sınıfın karmaşıklığını ve çeşitliliğini eş güdümlenen, öğrenme çevresini daha etkili bir şekilde oluşturan bir yöntem olup sınıftaki uygulamaların tümüyle ilişkilidir. Bu uygulamaların hazırlayıcısı ve yönlendiricisi olarak öğretmen davranışları, öğrenme hedeflerine ulaşmada önemli bir etkidir. Bu nedenle öğrenci

gereksinimleri çerçevesinde öğretmen, gerektiğinde bir lider, gerektiğinde bir arkadaş olabilmelidir (Terzi, 2002).

Üniversiteler ülkelerin bilim yuvalarıdır. Objektif bir şekilde bilimsel çalışmaların yapıldığı, bilginin sağlıklı bir şekilde üretildiği ve paylaşıldığı kurumlardır. Aynı zamanda eğitim sistemi içerisinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin en üst seviyede ele alındığı merkezlerdir. Üniversitelerde bilgiyi üretme, geliştirme, paylaşma görevinin büyük bir kısmı öğretim elemanlarının vazifeleri arasındadır. Bunun yanında üniversitelerdeki öğretim elemanlarının yükseköğretimde ve lisansüstü eğitimde yer alan öğrencilere bilgiyi aktarma gibi önemli bir görevleri de bulunmaktadır.

Eğitim örgütlerinin işlenen girdisi olan öğrencilerin, “gelişmiş bir birey olarak topluma kazandırılması sürecinde” öğretim elemanı, öğrenci, eğitici olmayan personel, eğitim programı, araç gereç, yönetim ve çevre (Erden, 2001) gibi birçok değişken etkili olmaktadır. Bu değişkenlerden en önemlisi ve en kritik olanı öğretim elemanıdır. Çünkü etkili bir sınıf yönetimi ve etkili öğretim için, eğitim süreçlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesinden öğretim elemanı sorumludur. Öğrenme ve öğretme ortamında başarı ve kazanımı etkileyen, öğretim elemanının sınıf içindeki davranışları, sınıfı etkili yönetmesidir (Aydm, 1998:17).

Eğitim amaçlarının gerçekleşmesi, öğretim elemanının öğretim ortamındaki gerçekleştirdiklerine bağlıdır (Açıkgöz, 1992:1). Öğretim elemanlarının öğrencilerine karşı, sınıf içi ve dışındaki davranışlarının olumlu ya da olumsuz yanları öğretim ortamındaki öğrencinin başarısını etkilemektedir. Öğrencilere gösterilen “yakınlık” davranışlarının öğrencilerin bilişsel öğrenmeleri, tutumları ve güdülenme düzeyleri üzerinde etkili olduğu bilinmektedir (Taş, 2009:173).

Etkili ve verimli bir öğretimin gerçekleşmesinde, öğretimi gerçekleştiren öğretim elamanında şu özelliklerin olması beklenir:

- Kendi konu alanında geniş ve derin bir uzmanlık bilgisine sahip olma.
- Öğretim strateji, yöntem ve tekniklerini bilme ve bunları uygulama becerisi
- Öğrenme konusuna uygun öğretim araç-gereçlerini uygun şekilde seçme ve uygulama becerisi
- Öğrencilerle etkili ve sağlıklı iletişim kurabilme becerisi
- Öğretim sürecini ve öğrenme öğrencilerini ölçme - değerlendirme becerisi

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, yükseköğretimde görev yapan öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim becerilerinin ne düzeyde olduğunun öğrenci görüşlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçları gerçekleştirmek için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

Üniversite öğrencilerinin;

1. Öğretim elemanlarının konu alanı bilgisine ilişkin görüşleri nedir?
2. Öğretim elemanlarının öğretim strateji, yöntem ve tekniklerini kullanmalarına ilişkin görüşleri nedir?
3. Öğretim elemanlarının öğretim araç-gereçlerini kullanmalarına ilişkin görüşleri nedir?

4. Öğretim elemanlarının iletişim becerilerine ilişkin görüşleri nedir?
5. Öğretim elemanlarının sınıf yönetimine ilişkin görüşleri nedir?
6. Öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme becerilerine ilişkin görüşleri nedir?
7. Öğrencilerin öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim becerilerine ilişkin görüşleri arasında fakülte, alan, cinsiyet değişkenleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma, tarama modeline dayalıdır. Betimsel yöntemin kullanıldığı araştırmalar olayların, objelerin varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne olduğunu” inceleyen; değişkenler arasındaki ilişkileri belirleyen araştırmalardır. Bu yönetime dayalı araştırmalarda durum nedir, neredeyiz, ne yapmak istiyoruz; nereye hangi yöne gitmek istiyoruz, oraya nasıl gideriz gibi sorulara cevap aranır (Kaptan, 1998:59).

Evren ve Örneklem

2009-2010 öğretim yılında yapılan araştırmanın evrenini, Gaziantep Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi ile Kilis 7 Aralık Üniversitesi M.R.Eğitim Fakültesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır. Bu fakültelerde öğrenim gören 800 öğrenci ise araştırmanın örnekleme olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya dâhil edilen fakültelerde her sınıf düzeyindeki öğrencilerden istekli olanlara anketler verilerek cevaplamaları sağlanmıştır. Böylece araştırma kapsamına dâhil edilen fakültelerin her sınıf düzeyindeki öğrencilerden tesadüfî örnekleme (random) yöntemi kullanılarak örneklem seçilmiştir.

Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi ve Uygulanması

Öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim etkinliklerinde sahip olmaları gereken beceriler konusunda alanyazın taraması yapılmıştır. Murat, Arslantaş ve Özgan (2006), Taş (2009), Şen ve Erişen (2002), Aksu, Çivitçi ve Duy (2008) ilgili çalışmalarından yararlanılmıştır. Bu araştırmalarda veri toplamak için kullanılan anket maddeleri gözden geçirilerek araştırmamızda kullanacağımız anket için ön hazırlık yapılmıştır.

Daha sonra Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesinde görev yapan öğretim elemanlarının görüşlerine başvurularak “bir öğretim elemanın etkili öğretmenlik için sahip olmaları gereken özellikleri” yazmaları sağlanmıştır. Konu ile ilgili aynı fakültede okuyan değişik bölümlerdeki 30 öğrenciden de aynı yöntemle görüş alınmıştır. Bu görüşler alan yazınla karşılaştırılarak anket maddeleri yazılmıştır. Oluşturulan anket maddeleri bazı öğretim elemanları ve öğrencilere okutturularak yeniden düzenlenmiştir.

Literatür taraması ve görüşmelerden elde edilen veriler ışığında anket taslağı oluşturulmuştur. Oluşturulan anket taslağı ilgili öğretim elemanlarının görüşleri alınarak bazı düzeltmeler yapılmıştır. Hazırlanan anket, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Muallim Rifat Eğitim Fakültesi ve Fen edebiyat fakültesinin çeşitli bölümlerinde okuyan 55 öğrenciye uygulanarak pilot çalışması yapılmıştır. Bütün bu işlemlerden sonra 40

maddelik veri toplama aracı olan ankete son şekli verilmiştir. Anket, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde anketi cevaplayanlara ait kişisel bilgiler; ikinci bölümde ise öğrencilerin, öğretim elemanlarının “konu alanı bilgisi”, “öğretim strateji-yöntem ve tekniklerini kullanma”, “öğretim araç ve gereçlerini kullanma” “iletişim”, “sınıf yönetimi” ve “ölçme-değerlendirme” beceri düzeylerine ilişkin algılarını ölçen 40 madde bulunmaktadır.

Anket, Likert tipi 5’li dereceleme şeklindedir. Ankette yer alan öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim etkinliklerinde beceri durumlarının gözlenme düzeyleri; Hiçbiri (1), Çok Azı (2), Yarısı (3), Çoğunluğu (4) ve Tamamı (5) dereceleri ile belirlenmiştir. Veri toplama aracı olarak geliştirilen anket 1000 adet çoğaltılarak bizzat araştırmacılar tarafından öğrencilere uygulanmıştır. Cevaplamaya istekli olan öğrencilere dağıtılan 1000 anketten 820’si toplanmıştır. Toplanan anketlerden hatalı olarak değerlendirilenler iptal edilmiş ve 800 anketin verileri analiz edilerek yorumlanmıştır.

Verilerin Analizi ve Yorumlanması

Verilerin analizinde SPSS istatistik programından yararlanılmıştır. Bu konuda Kilis 7 Aralık Üniversitesi M.R. Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Ölçme-Değerlendirme anabilim dalındaki öğretim elemanlarından yardım alınmıştır. Veriler, aritmetik ortalama, t- testi ve standart sapma gibi istatistikî işlemlerden yararlanılarak yorumlanmıştır. Görüşler arasında farkın anlamlı olup olmadığını belirlemede “anlamlılık düzeyi” .05 olarak alınmıştır. Aritmetik ortalamalar yorumlanırken 1.00-1.80 aralığı “hiçbiri”, 1.81-2.60 aralığı “çok azı”, 2.61-3.40 aralığı “yarısı”, 3.41-4.20 aralığı “çoğunluğu” ve 4.21-5.00 aralığı “tamamı” şeklinde değer taşıdığı kabul edilmiştir. Düzeylerin yer aldığı bu aralıklar, seçeneğe verilen en düşük değer olan (1) ile en yüksek değer olan (5) arasındaki seri genişliğinin seçenek (düzey) sayısına bölünmesi ile elde edilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın alt amaçlarında yer alan problemlere ilişkin bulgular ve yorumlar yer almaktadır. Sırasıyla alt problemlere ilişkin veriler tablolarda gösterilmiş ve altlarına yorumları yapılmıştır.

Alt problem 1: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının konu alanı bilgisine ilişkin görüşleri nedir? Bu alt probleme ilişkin bulgular Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1

Öğretim Elemanlarının Konu Alanı Bilgisine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı (n=800)

Konu Alanı Bilgisi	\bar{X}	Ss
Konu alanı ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme	3,41	0,90
Konu alanı ile ilgili ilke ve kavramları değişik şekillerde ifade etme ve açıklama	3,08	0,94
Alanıyla ilgili çağdaş değişme ve gelişmeleri takip etme ve bu gelişmeleri alanına uygulayabilme	2,94	1,00
Toplam	3,14	0,78

Tablo 1 incelendiğinde üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “konu alanı bilgisi”ne dair görüşlerinin ortalamasının =2,94 ile =3,41 arasında olduğu; konu alanı bilgisini ölçen maddelerin toplamının ortalamasının ise =3,14 olduğu görülmektedir. Buna göre, üniversite öğrencileri “konu alanı bilgisi” bakımından öğretim elemanlarının yarısının yeterli olduğunu düşünmektedirler. Konu alanı bilgisini ölçen maddelere tek tek bakıldığında öğrenciler diğer maddelere göre öğretim elemanlarını “Konu alanı ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme”de (=3,41) daha yeterli görmektedirler. Buna göre, üniversite öğretim elemanlarının “Konu alanı ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme” açısından yeterli düzeyde oldukları söylenebilir. Ancak Tablo 1’deki verilere göre, öğretim elemanlarının alanlarıyla ilgili çağdaş değişme ve gelişmeleri takip etmede nispeten daha az yeterli oldukları anlaşılmaktadır. Bu özelliği ölçen 3. maddeye (Alanıyla ilgili çağdaş değişme ve gelişmeleri takip etme ve bu gelişmeleri alanına uygulayabilme) verilen cevapların ortalamasının =2,94 olduğu görülmektedir.

Şen ve Erişen’in “Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Etkili Öğretmenlik Özellikleri” adlı araştırmasında (2002) öğretmen adayları, konu alanı bilgisine ilişkin davranışları öğretim elemanlarının "bir kısmı"nın gösterdiğini belirtmişlerdir. Bu bulgu araştırmamızın bulgusunu destekler niteliktedir.

Öğretim elemanlarının alanları ile ilgili ilke ve kavramları bilmeleri beklenen bir durumdur. Stanton (1985) iyi bir öğretmenin ne yapması gerektiğine cevap aramış ve iyi öğretmeni, güçlü bir akademik yeterliliğe sahip ve konusunu çok iyi bilen kişi olarak belirtmiştir.

Bir öğretmenin veya öğretim elemanının öğretim sürecinde en iyi bilmesi gereken alan bilgisidir. Kendi alanı ile ilgili yeterli bir donanıma sahip olmayan bir öğretmende veya öğretim elemanında hem kendine güven sorunu oluşur hem de öğrencilerin gözünde saygınlığının kaybolmasına neden olabilir. Çünkü bir öğretim elemanının alan uzmanlığı ya da alan bilgisi yeterli değilse, öğretim becerileri konusunda çok iyi olmasının anlamı olmayacaktır.

Alt problem 2: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “öğretme-öğrenme stratejilerini kullanmalarına” ilişkin görüşleri nedir? Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2
Öğretim Elemanlarının Öğretme-Öğrenme Strateji, Yöntem ve Tekniklerini Kullanma Becerilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı (n=800)

Öğretme-Öğrenme Strateji, Yöntem ve Teknikleri	\bar{X}	Ss
Düşünmeyi öğrenme fırsatları oluşturma	2,98	1,02
Öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirmeye çalışma	2,93	1,10
Öğrencilerin araştırma gözlem yapma becerilerini geliştirmeye çalışma	2,83	1,10
Dersin içeriğine uygun ve öğrenmenin kalıcılığını artıran öğretim yöntem ve teknikleri kullanma	2,94	1,04
Konuları mantıkî bir sıra ile sunma (basamaklar hâlinde konuyu işleme; bilinenenden bilinmeyene, basitten karmaşığa...)	3,45	1,07

Bütün sınıfın dikkatini çekecek şekilde dersin hedeflerine uygun sorular sorma	3,00	1,05
Öğrencilerin derse aktif katılımını sağlama	2,92	1,10
Öğrencilerin bireysel ve takım hâlinde çalışmalarına uygun ortam hazırlama	2,65	1,12
Öğrenmeleri pekiştirme, yanlış ve eksik öğrenmeleri düzeltme	2,94	1,12
Ders sonunda özetleme yapma ve soruları cevaplama	2,99	1,17
Toplam	2,96	0,78

Tablo 2'ye göre üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “öğretme-öğrenme stratejileri”ni kullanma düzeylerine ilişkin görüşlerinin ortalaması =2.96'dır. Bu ortalamaya göre, üniversite öğrencileri “öğretme-öğrenme” stratejilerini kullanma konusunda öğretim elemanlarının “yarısını” yeterli düzeyde görmektedirler. Bu durumda öğretim elemanlarının yarısının öğrenci görüşleri açısından “öğretme-öğrenme stratejilerini kullanma”da yeterli düzeyde olmadıkları sonucuna varılabilir. Tablo 2'deki veriler incelendiğinde öğretim elemanlarının “öğretme-öğrenme stratejilerini kullanma” düzeylerini ölçen maddelere öğrencilerin verdikleri cevapların ortalamasının = 2.65 ile =3.45 arasında bir dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır. “Öğrencilerin bireysel ve takım hâlinde çalışmalarına uygun ortam hazırlama” maddesinin öğrenci görüşlerine göre ortalamasının (= 2.65) öğretim- öğrenme stratejilerini ölçen diğer maddelere göre daha düşük olduğu görülmektedir. Günümüz çağdaş eğitim anlayışına göre sınıf içi ve dışı öğretim uygulamalarında takım çalışmasının önemine vurgu yapılmaktadır. Öğretimde işbirliğine dayalı etkinliklere yer verilmesi bireylerin gerçek hayatta topluma uyum sağlamalarını kolaylaştıracaktır. Açıköz (1992), işbirlikli öğrenmenin öğrencilerin gruplar halinde ortak bir amaç doğrultusunda yardımlaşarak birbirlerinden öğrenmelerine dayalı bir yöntem olduğunu vurgulamaktadır.

Ergün, “Üniversitelerde öğretim etkinliğinin geliştirilmesi” adlı bir çalışmada (2001) öğretim elemanlarının sınıf içi ders uygulamalarında etkinlikleri sağlıklı bir şekilde gerçekleştiremediklerini ileri sürmektedir. Bu görüş, bu araştırmanın bulgularıyla paralellik göstermektedir.

Öğretim sürecinin başarıya ulaşmasında en önemli unsurlardan biri öğretimde kullanılan yöntem ve tekniklerdir. Öğretmen öğretim sürecini düzenlerken, dersin içeriğine uygun etkinlikleri belirlerken hangi yöntem ve teknikleri kullanacağını belirlemek durumundadır. Öğretimin etkililiği büyük ölçüde dersin hedeflerine uygun yöntem ve teknikleri seçip uygulamaya bağlıdır. Tan'a (2005) göre hangi durumlarda hangi strateji, yöntem ve tekniğin kullanımının daha etkili olacağını kavrayabilmek için öğretmenlerin mevcut strateji yöntem ve teknikleri bilmeleri önemlidir. Erden (2001:46), öğrencilerin etkin katılımı sağlamak için öğretmenin katılımcı öğretim yöntem ve tekniklerini iyi bilmesi gerektiğini, söylemektedir.

Alt problem 3: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının öğretim araç-gereçlerini kullanmalarına ilişkin görüşleri nedir?

Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3
Öğretim Elemanlarının Öğretim Araç ve Gereçlerini Kullanma Becerilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı (n=800)

Öğretim Araç ve Gereçleri	\bar{X}	Ss
İmkânlar dâhilinde çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlanmaya çalışma	3,00	1,16
Derste öğretim araç ve gereçleri kullanmaya özen gösterme	3,00	1,12
Öğretim araç ve gereçlerini kullanmada öğrencilere sorumluluk verme	2,79	1,16
Ders kitabının yeterli olmadığı konularla ilgili ders notu hazırlama	3,00	1,20
Toplam	2,94	0,90

Tablo 3 verileri dikkate alındığında üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “öğretim araç-gereçlerini kullanma” düzeylerine ilişkin görüşlerinin ortalaması =2.94’tür. Öğrencilere göre öğretim elemanlarının “öğretim araç-gereçlerini kullanma” düzeylerine ilişkin maddelere verdikleri cevapların ortalamalarının en düşük =2.79 ve en yüksek =3.00 olduğu da Tablo 3’ten çıkarılabilecek sonuçlar arasındadır. Öğrenciler öğretim elemanlarının yarısının imkânlar dâhilinde çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlanmaya çalıştıklarını, derste öğretim araç ve gereçleri kullanmaya özen gösterdiklerini, ders kitabının yeterli olmadığı konularla ilgili ders notu hazırladıklarını düşünmektedirler. Fakat öğretim elemanlarının öğretim araç ve gereçlerini kullanmada öğrencilere sorumluluk verme konusunda öğrencilerin verdikleri cevapların ortalamasının =2.79 olması, öğretim elemanlarının araç gereç kullanmada öğrencilere yeteri kadar sorumluluk vermediğini göstermektedir.

Üniversiteler uluslar arası düzeyde bilgi birikimini sağlama ve aktarma görevini üstlenmiş bilim ve eğitim kurumlarıdır. Bu nedenle çağdaş eğitim teknolojilerinin de en fazla ve en üst düzeyde yararlanıldığı eğitim-öğretim ortamları üniversiteler olmalıdır. Buna göre öğretim elemanlarının önemli bir kısmının öğretim ortamında derslerin hedeflerine uygun materyalleri seçip kullanmada ve öğretim teknolojilerinden yeterli düzeyde yararlanmada istenen seviyede olmadıkları anlaşılmaktadır.

Köseoğlu’nun (1994) “İlköğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanı yeterliliklerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi” adlı çalışmasında, öğrencilerin öğretim elemanlarının konuya uygun araç gereç kullanma düzeylerine ilişkin algılarının ortalaması $\bar{x}=1.52$ olarak bulunmuştur. Buna göre öğretim elemanlarının “çok az”ının konuya ve dersin hedeflerine uygun öğretim araç ve gereçlerini kullandıkları anlaşılmaktadır. Şen ve Erişen’in “Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri” adlı çalışmasında ise (2002) üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “çok azı”nın araç gereç kullanımı konusunda yeterli olduklarını düşündükleri bulgusuna ulaşılmıştır. Bu araştırma sonuçları ve araştırmamızın bulguları da öğretim elemanlarının öğretim sürecinde uygun ders araç ve gereçlerini seçip kullanmada yeterli düzeyde olmadıklarını göstermektedir.

Alt problem 4: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının iletişim becerilerine ilişkin görüşleri nedir?

Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4
Öğretim Elemanlarının İletişim Becerilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı
(n=800)

İletişim	\bar{X}	Ss
Sözel dili etkili kullanma	3,24	1,09
Konuşmalarında sözel dili jest ve mimiklerle destekleme	3,24	1,09
Öğrencileri ilgiyle ve sözlerini kesmeden dinleme	3,34	1,16
Öğrencilere isimleri ile hitap etme	2,91	1,23
Öğrencilerin görüşlerine saygı duyma	3,33	1,14
Eleştirilere açık olma	2,95	1,21
Yapıcı eleştirilerde bulunma	3,07	1,09
Öğrencilerle samimi ve dengeli ilişkiler kurma	3,13	1,09
Ders dışında ulaşılabilir olma	3,08	1,19
Toplam	3,14	0,81

Tablo 4 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “iletişim” becerilerine ilişkin görüşlerinin $\bar{x}=2.95$ ile $\bar{x}=3.33$ arasında bir dağılıma bağlı olarak değiştiği görülmektedir. Öğrencilerin öğretim elemanlarının “iletişim becerilerine” dair verdikleri cevapların ortalaması $\bar{x}=3.14$ ’tür. Bu veriye göre, öğrencilerin öğretim elemanların yarısından fazlasını “iletişim becerileri” açısından yeterli düzeyde görmedikleri söylenebilir.

Tablo 4’e göre öğretim elemanlarının eleştirilere açık olma düzeyini ölçen maddeye öğrencilerin verdiği cevapların ortalamasının diğer maddelere göre en düşük ortalamayla $\bar{x}=2.95$ olduğu görülmektedir. Bu bulguya göre, öğrenciler öğretim elemanlarını Tablo 4’de verilen diğer iletişim becerilerine göre daha yetersiz görmektedirler. Buna göre öğretim elemanlarının en az yarısının eleştirilere yeterli düzeyde açık olmadıkları kanaatine varılabilir. Murat, Arslantaş ve Özgan (2006) tarafından yapılan bir araştırmada, üniversite öğrencileri öğretim elemanlarının yarısının öğrencilere isimleriyle hitap ettiklerini belirtmişlerdir. Bu sonuç, araştırmamızın sonucunu desteklemektedir. Taş (2009) tarafından yapılan bir araştırmada, üniversite öğrencileri öğretim elemanlarını “iletişim” konusunda yetersiz bulmuşlardır.

Ayrıca Tablo 4’teki öğrenci görüşlerine göre, öğretim elemanlarının “öğrencilere isimleri ile hitap etme” düzeyleri, iletişim becerilerini ölçen maddelerin ortalama değerlerinin altındadır. Bu durum, öğretim elemanlarının gerek ders içi gerekse ders dışı zamanlarda öğrencilerle iletişimlerinin zayıf olmasına bağlanabilir. Türk üniversitelerinin çoğunda ve özellikle de yeni kurulan taşra üniversitelerinde öğretim elemanlarının ders yüklerinin çok fazla olduğu bilinen bir gerçektir. Bu durumun öğretim elemanlarının öğrenciye iletişim için ayıracağı zamanı olumsuz yönde etkilemesi kaçınılmaz bir sonuç olacaktır.

Öğretim sürecinin etkili ve verimli olmasının şartlarından biri de kuşkusuz öğretmen-öğrenci iletişiminin yeterli düzeyde ve sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesidir. Güçlü'ye göre (2009:19), öğretim strateji ve yöntemleri, ders araç ve gereçleri etkili eğitim açısından oldukça önemlidir, ancak bunların hiçbiri öğretmen-öğrenci arasında sağlıklı bir etkileşim olmadan tam anlamıyla etkili olamaz. Öğrenci-öğretmen iletişiminin sağlıklı şekilde yürütülmesi, öncelikle her iki tarafın birbirlerini iyi tanımalarına, birbirlerine güvenmelerine ve sevmelerine bağlıdır (Erdoğan, 2002:83). Öğretim elemanlarının öğrencilerle sağlıklı bir iletişim kurması aynı zamanda onlarla samimi ve dengeli ilişkiler kurmalarını da gerekli kılmaktadır. Bu ilişkilerdeki içtenlik düzeyi yükseldikçe, aradaki güven de artacaktır.

Öğretim elemanın içtenliğine inanan bir öğrenci, hem öğretim elemanına hem de ilgili öğretim elemanın derslerine karşı daha olumlu tutum geliştirecektir. Sınıfta öğretmen-öğrenci arasında karşılıklı anlayışın oluşması oldukça önemlidir. Kökbaşı (2003), sınıfın öğretmenle öğrencileri arasında düşüncelerin, duyguların ve bilginin karşılıklı değişiminin yer aldığı bir iletişim sistemi olduğunu belirtmektedir. Stanton (1985) yaptığı bir araştırmada “etkili bir öğretmenin” öğrencilerine karşı açık, onlarla iyi anlaşılan, sevecen, anlayışlı kişilik özellikleri göstermesi gerektiğini belirtmiştir. Bu nedenle her öğretim düzeyinde öğretimi düzenleme sorumluluğunda olan öğretim elemanlarının (öğretmenlerin) öğretim sürecinde iletişimin anahtar bir öge olduğunu bilerek hareket etmeleri gerekmektedir.

Taş'a göre (2009) öğretim elemanlarının öğrencilerine karşı, sınıf içi ve dışındaki davranışlarının olumlu ya da olumsuz yanları öğretim ortamındaki öğrencinin başarısını etkilemektedir. Öğrencilere gösterilen “yakınlık” davranışlarının öğrencilerin bilişsel öğrenmeleri, tutumları ve güdülenme düzeyleri üzerinde etkili olduğu bilinmektedir. Öğrencilerle kurulacak doğru iletişim sayesinde öğrencilerin kendilerine olan güvenleri artacak ve dolayısıyla da öğretim performansı bundan olumlu olarak etkilenecektir. Bir öğrencinin öğretmeninden göreceği az bir yakınlığın, öğrencide öğretmene ve öğrenmeye karşı olumlu bir tutumun oluşmasına katkıda bulunacağı bilinen bir durumdur.

Alt problem 5: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının sınıf yönetimine ilişkin görüşleri nedir? Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5
Öğretim Elemanlarının Sınıf Yönetimi Becerilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı (n=800)

Sınıf Yönetimi	\bar{X}	Ss
Derslerine zamanında başlayıp, zamanında tamamlama	3,49	1,09
Öğrencilerden neler beklenildiğini (derse devam, ödev vb.) dönem	3,56	1,15
Derste rahat, özgüvenli, kararlı hareket etme	3,55	1,02
Öğrencileri dersi dinlemeye istekli hale getirme	2,92	1,06
Derste demokratik bir öğrenme ortamı oluşturma	3,17	1,10
Kesinti ve engellemelere karşı uygun önlemleri alma	3,15	1,05
İçerik ve ders saati arasında denge kurma	3,29	1,05
Toplam	3,30	0,80

Tablo 5'e göre, sınıf yönetimi boyutuna dâhil maddelere verilen cevapların ortalaması en düşük 2.92 (Öğrencileri dersi dinlemeye istekli hale getirme) ile 3.56 (Öğrencilerden neler beklenildiğini -derse devam, ödev vb.- dönem başında açık olarak belirtme) arasında değişmektedir. Tablo 5'teki veriler dikkate alındığında 'üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının sınıf yönetimine ilişkin görüşleri' ile ilgili maddelere öğrencilerin verdikleri cevapların ortalaması, anketin diğer boyutlarına verdikleri cevapların ortalamalarından daha yüksektir ($\bar{x}=3.30$). Buna göre öğrenciler, öğretim elemanlarının yarısının sınıf yönetimi konusunda yeterli düzeyde olduklarını düşünmektedirler. Bu veriye göre, öğrencilerin öğretim elemanlarının yarısının sınıf yönetimi açısından yeterli olmadıklarını düşündükleri de söylenebilir. Öğrencilerin sınıf yönetimi açısından öğretim elemanlarını en yetersiz gördükleri etkinlik (30. madde: Öğrencileri dersi dinlemeye istekli hale getirme) öğrencileri derse güdelemedir. Öğrenci görüşlerine göre öğretim elemanlarının "derslere zamanında girip- çıkmaya" ve "öğrencilerden beklentilerini açıklamaya" özen gösterdikleri anlaşılmaktadır. Yine öğrenci görüşlerine göre öğretim elemanlarının çoğunluğunun derslerde rahat, özgüvenli ve kararlı hareket ettikleri anlaşılmaktadır.

Öğretim sürecinin etkililiği, öğretmenin sınıf yönetimindeki becerisine bağlıdır. Shechtman & Leichtenritt (2004) 'e göre, etkili sınıf yönetimi bilgi ve becerisine sahip öğretmen, aynı zamanda öğretim yöntemlerini, sınıftaki araç-gereçleri etkili olarak kullanabilmekte; öğretim programını, öğrenci davranışlarını değiştirebilecek biçimde tanıyıp uygulayabilmektedir (Çakmak, Kayabaşı ve Ercan, 2008). Her türlü eğitsel ve öğretimsel etkinlikte öğretmenin yönetimle ilgili süreçleri iyi bilmesi aynı zamanda etkili bir şekilde uygulayabilmesi gerekir. Macrae' ya (1998) göre, öğretmenin yönetim yeterlilikleri olmazsa diğer becerileri etkisiz kalır. Etkili bir sınıf yönetimi ve organizasyonu öğretmenleri karşılaşılabilecekleri birçok zorluktan kurtarır. Etkili bir sınıf yönetimi becerisine sahip olan öğretmenin öğretimi doğru bir şekilde planlaması, öğretim zamanını etkili kullanması, öğrencilerle olumlu iletişim kurması, sınıf içinde ortaya çıkan olumsuz davranışları uygun şekilde yönetmesi ve öğrencilerin öğrenmeye aktif olarak katılmalarını sağlaması beklenir.

Alt problem 6: Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme becerilerine ilişkin görüşleri nedir? Bu alt probleme ilişkin bulgular aşağıda Tablo 6'da gösterilmiştir.

Tablo 6
Öğretim Elemanlarının Ölçme-Değerlendirme Becerilerine İlişkin Öğrenci Görüşlerinin Dağılımı (n=800)

Ölçme ve Değerlendirme	\bar{x}	Ss
34. Ölçme ve değerlendirmeyi öğretimi geliştirici bir araç olarak kullanma	2,94	1,05
35. Dersin amaçlarına uygun ölçme araçları hazırlama	2,89	1,09
36. Sınavların zorluk derecesini dersin amaçlarına uygun olarak hazırlama	2,92	1,15
37. Öğrencilere sınav içeriği ve türü konusunda önceden açıklayıcı bilgiler verme	3,32	1,16
38. Sınav süresini; soru sayısı, türü ve soruların güçlük düzeyine göre belirleme	3,18	1,17
39. Sınav sonuçlarını uygun zamanda öğrencilere bildirme	3,06	1,23
40. Değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerde görülen eksiklikleri tamamlama, yanlışları düzeltme	2,67	1,21
Ortalama	2,99	0,84

Tablo 6 verileri, ‘Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme becerilerine ilişkin görüşleri’ne ilişkin verdikleri cevapların ortalamalarının $\bar{x}=2.67$ ile $\bar{x}=3.32$ arasında dağılım gösterdiğini ve üniversite öğrencilerine göre öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme becerilerine ilişkin görüşlerini ortaya koyan maddelerin ortalamasının $\bar{x}=2.99$ olduğunu göstermektedir. Bu verilere göre, öğrenci görüşleri açısından öğretim elemanlarının yarısı ölçme değerlendirme becerileri konusunda yeterli iken yarısı ise yetersiz olarak görülmektedir. Öğrencilerin öğretim elemanlarını ölçme-değerlendirme konusunda en yetersiz gördükleri etkinlik 40.maddedeki “Değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerde görülen eksiklikleri tamamlama, yanlışları düzeltme” etkinliğidir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{x}=2.67$ ile en düşük ortalamadır. Hâlbuki ölçme değerlendirmenin en önemli basamaklarından biri de değerlendirme sonuçlarına göre dönüt- düzeltme yardımıyla öğrencilerde görülen eksiklikleri tamamlama ve yanlışları düzeltmedir. Bunun yanında öğretim elemanları dersin amaçlarına uygun ölçme araçları hazırlama ($\bar{x}=2.89$), sınavların zorluk derecesini dersin amaçlarına uygun olarak hazırlama ($\bar{x}=2.92$) ve ölçme ve değerlendirmeyi öğretimi geliştirici bir araç olarak kullanma ($\bar{x}=2.94$) konularında da diğer ölçme-değerlendirme etkinliklerine göre daha az yeterli buldukları anlaşılmaktadır.

Şen ve Erişen tarafından yapılan araştırmada, eğitim fakültesi öğrencileri “ölçme-değerlendirme” konusunda öğretim elemanlarının “çok azı”nın yeterli olduğunu düşünmektedirler. Köseoğlu (1994) tarafından yapılan bir araştırmada ise, öğrencilerin öğretim elemanlarının ölçme-değerlendirme konusundaki becerilerine dair görüşlerinin ortalaması 2.21 olarak bulunmuştur. Bu araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin öğretim elemanlarını ölçme-değerlendirme konusunda yetersiz gördükleri anlaşılmaktadır. Aksu, Çivitçi ve Duy’un (2008) araştırmasında öğrencilerin % 20.3’ünün öğretim elemanlarının “adil bir değerlendirme yapmadığı” görüşünde oldukları anlaşılmaktadır.

Ölçme-değerlendirme etkinliği öğretim sürecinin en önemli öğelerinden biridir. Ölçme-değerlendirme konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmayan bir öğretmen etkili ve verimli bir öğrenmeyi sağlamakta zorlanacaktır. Benor ve Leviyof (1997), öğrencilerin ideal bir öğretim elemanının sahip olması gerekli nitelikler arasında, ikinci sıraya değerlendirme özelliğini yerleştirdiklerini bulmuşlardır. Crumbley, Henry ve Kratchman (2001) tarafından yapılan çalışmada, benzer bir sonuç elde edilmiştir (Aksu, Çivitçi ve Duy, 2008).

Alt problem 7: Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarının sınıf içi öğretim becerilerine ilişkin görüşleri arasında cinsiyet, alan, fakülte değişkenleri açısından anlamlı bir fark var mıdır?

Bu alt probleme ilişkin bulgular sırasıyla Tablo 7, Tablo 8 ve Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 7
Cinsiyet Değişkenine İlişkin Verilerin Dağılımı (T Testi Sonucu)

	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	P
Konu Alanı	Kız	430	3,15	0,79	0,606	798	0,544
	Erkek	370	3,12	0,76			
Yöntem	Kız	430	2,99	0,80	1,087	798	0,277
	Erkek	370	2,92	0,77			
Materyal	Kız	430	3,00	0,94	2,077	798	0,038
	Erkek	370	2,87	0,85			
İletişim	Kız	430	3,13	0,81	-0,511	798	0,609
	Erkek	370	3,16	0,82			
Sınıf Yönt.	Kız	430	3,34	0,79	1,425	798	0,154
	Erkek	370	3,26	0,82			
Ölçme	Kız	430	3,01	0,84	0,591	798	0,554
	Erkek	370	2,97	0,85			

Tablo 7’deki verilere göre, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının materyal kullanımı becerilerine ilişkin görüşleri arasında cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu anlaşılmaktadır. Ortalamalara bakıldığında kız öğrencilerin öğretim elemanlarının materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri ortalamasının (3.00) erkeklere göre (2.87) daha yüksek olduğu görülmektedir. Yani bu verilere göre kız öğrenciler erkek öğrencilere göre öğretim elemanlarını materyal kullanma becerisi açısından daha yeterli görmektedirler. Farkın anlamlı olması, erkek öğrencilerin öğretim elemanlarından (materyal kullanma becerisi açısından) beklentisinin daha yüksek olmasına bağlanabilir. Ayrıca öğretim elemanlarının konu alanı bilgisi, yöntem-teknikleri kullanma becerisi, iletişim becerisi, sınıf yönetimi ve ölçme-değerlendirme becerisine dair öğrenci görüşleri ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Tablo 7’deki ortalamalara bakıldığında öğretim elemanlarının konu alanı bilgisi, yöntem-teknikleri kullanma becerisi, iletişim becerisi, sınıf yönetimi ve ölçme-değerlendirme becerisine dair öğrenci görüşleri (cinsiyet değişkeni açısından) ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. Bu ortalamalara göre hem kız öğrenciler hem de erkek öğrenciler “konu alanı bilgisi”, “yöntem-teknikleri kullanma becerisi”, “iletişim becerisi”, “sınıf yönetimi” ve “ölçme-değerlendirme” becerisi açısından öğretim elemanlarının yarısını yeterli görmektedirler. Ortalamalara göre, kız öğrencilerin görüşleri ortalamasının çok az da olsa erkeklere göre bütün boyutlarda daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bir başka ifadeyle kız öğrenciler erkek öğrencilere göre öğretim elemanlarını sınıf içi eğitim-öğretim etkinlikleri açısından daha yeterli görmektedirler.

Tablo 8
Alan Değişkenine İlişkin Verilerin Dağılımı (T Testi Sonucu)

	Alanlar	N	Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	P
Konu Alanı	Fen	390	3,12	0,82	-0,594	798	0,552
	Sosyal	410	3,16	0,73	-0,593		
Yöntem	Fen	390	2,89	0,80	-2,332	798	0,020
	Sosyal	410	3,02	0,76	-2,330		

Materyal	Fen	390	2,88	0,94	-2,047	798	0,041
	Sosyal	410	3,01	0,86	-2,043		
İletişim	Fen	390	3,02	0,83	-4,206	798	0,000
	Sosyal	410	3,26	0,77	-4,199		
Sınıf Yönt.	Fen	390	3,28	0,82	-0,515	798	0,607
	Sosyal	410	3,31	0,79	-0,515		
Ölçme	Fen	390	2,97	0,82	-0,522	798	0,602
	Sosyal	410	3,01	0,86	-0,523		

Tablo 8'deki veriler incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının yöntem-teknikleri kullanma becerisi, iletişim becerisi ve materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri arasında öğrencilerin öğrenim gördükleri “alan” değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Ortalamalara bakıldığında sosyal alanlarda öğrenim gören öğrencilerin öğretim elemanlarının “öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma becerisi”, “iletişim becerisi” ve “materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerileri”ne ilişkin görüşleri ortalamasının, fen alanlarında öğrenim gören öğrencilere göre daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Tablo 9
Fakülte Değişkenine Göre Verilerin Varyans Analizi Sonuçları

	Fakülte	N	Ortalama	Std. Sapma	t	Sd	P
Konu Alanı	Eğitim	344	3,20	0,72	0,606	798	0,544
	Fen-Edb	224	3,01	0,82			
	İks-İdr	64	3,17	0,81			
	Müh	168	3,16	0,79			
Yöntem	Eğitim	344	3,08	0,74	1,087	798	0,277
	Fen-Edb	224	2,79	0,80			
	İks-İdr	64	3,08	0,84			
	Müh	168	2,88	0,77			
Materyal	Eğitim	344	3,05	0,83	2,077	798	0,038
	Fen-Edb	224	2,75	1,00			
	İks-İdr	64	3,13	0,94			
	Müh	168	2,91	0,84			
İletişim	Eğitim	344	3,30	0,79	-0,511	798	0,609
	Fen-Edb	224	3,02	0,84			
	İks-İdr	64	3,24	0,72			
	Müh	168	2,93	0,79			
Sınıf Yönt.	Eğitim	344	3,33	0,79	1,425	798	0,154
	Fen-Edb	224	3,17	0,86			
	İks-İdr	64	3,44	0,74			
	Müh	168	3,36	0,76			
Ölçme	Eğitim	344	3,06	0,86	0,591	798	0,554
	Fen-Edb	224	2,91	0,86			
	İks-İdr	64	2,99	0,90			
	Müh	168	2,96	0,75			

Tablo 9'a bakıldığında, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri arasında, öğrencilerin öğrenim gördükleri "fakülte" değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Scheffe' sonuçlarına göre bu farkın fen-edebiyat fakültesinde okuyan öğrenci görüşleri ile eğitim ve iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri arasında olduğu anlaşılmaktadır. Ortalamalara bakıldığında sırasıyla eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 3.05, iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 3.13, mühendislik fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 2.91 ve fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması ise 2.75 şeklinde sıralanmaktadır. Bu ortalamalara göre, eğitim fakültesi ve iktisadi idari bilimler fakültesi öğrencileri, mühendislik ve fen-edebiyat fakültesi öğrencilerine göre öğretim elemanlarını "materyal kullanma becerisi" açısından daha yeterli görmekteyizler. Fen-edebiyat ve mühendislik fakültesi öğrencilerinin beklentilerinin yüksek olması bu durumun bir nedeni olarak gösterilebilir. Eğitim fakültesi ve iktisadi-idari bilimler fakültelerindeki derslerin çoğunluğu genellikle sosyal içerikli derslerden oluşmaktadır. Görece olarak eğitim ve iktisadi idari bilimler fakültelerinde okutulan derslerde öğretim elemanlarının sözel sunumları daha ön plana çıkarken; mühendislik ve fen-edebiyat fakültelerinin fen alanlarındaki derslerin sunumunda görsellik ve dolayısıyla materyal kullanmak daha ön plana çıkmaktadır.

Yine Tablo 9'daki verilerden, öğretim elemanlarının "konu alanı bilgisi", "yöntem-teknikleri kullanma becerisi", "iletişim becerisi", "sınıf yönetimi" ve "ölçme-değerlendirme becerisi"ne dair öğrenci görüşleri ile öğrencilerin öğrenim gördükleri fakülte değişkeni arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Her ne kadar görüşler arasında anlamlı bir fark olmasa da Tablo 9'daki ortalamalara bakıldığında, eğitim ve iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamasının mühendislik ve fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamasından genelde daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Ortalamalara bakıldığında, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğrenciler, öğretim elemanlarını "konu alanı bilgisi", "iletişim becerisi" ve "ölçme-değerlendirme becerisi" açısından diğer fakültelerde öğrenim gören öğrencilere göre daha yeterli görmekteyizler. Öğretim elemanlarının sınıf yönetimi becerileri konusunda, mühendislik ve iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamalarının eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamasından daha yüksek olması dikkate değer bir bulgu olarak görülebilir. Bu verilere göre, mühendislik ve iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin eğitim fakültesi öğrencilerine göre, öğretim elemanlarını "sınıf yönetimi becerisi" açısından daha yeterli gördükleri söylenebilir. Bu durum eğitim fakültesi öğrencilerinin sınıf yönetimi konusunda öğretim elemanlarından beklentilerinin yüksek olmasına bağlanabilir. Eğitim fakültesi öğrencilerinin sınıf yönetimi dersi almaları da sonucun bu şekilde ortaya çıkmasında belirleyici bir faktör olarak görülebilir.

Öğretim elemanlarının "yöntem ve teknik kullanma becerisi"ne ilişkin öğrenci görüşleri ortalamalarına göre, eğitim fakültesi ve iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamasının aynı olduğu Tablo 9'daki verilerden anlaşılmaktadır. Bu veri ilgi çekici bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

Öğretim elemanlarının "konu alanı bilgisi"ne dair öğrenci görüşleri ortalamalarının eğitim fakültesi için 3.20, iktisadi-idari bilimler fakültesi için 3.17 ve

mühendislik fakültesi için 3.16 olduğu anlaşılmaktadır. Bu ortalamaların çok yakın değerlerde olduğu görülmektedir. Buna göre, her üç fakültenin öğrencilerinin öğretim elemanlarını “konu alanı bilgisi” açısından aynı düzeyde gördükleri yorumu yapılabilir. Bu verilere göre, farklı fakültelerde ve bölümlerde okuyan öğrencilerin, öğretim elemanlarını konu alanlarındaki yeterlilikleri açısından diğer öğretim becerilerine göre görece daha yeterli gördükleri yorumu yapılabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgulara dayalı çözümlenmelerden şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Üniversite öğrencileri, derslerine giren öğretim elemanlarının “yarısını” sınıf içi öğretim becerileri açısından yeterli görmekteyler. Köseoğlu (1994) “İlköğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanı yeterliliklerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi” adlı çalışmada öğrencilerin öğretim elemanlarının yöntem teknik kullanmada beceri düzeylerine ilişkin algıları ortalaması $\bar{x}=2.57$ olarak bulunmuştur. Aksu, Çivitçi ve Duy’un (2008) yaptıkları bir araştırmaya göre, öğretim elemanlarının derslerde ilgi çekici etkinliklere yer verme, derslere hazırlıklı gelmeyi teşvik etme gibi öğrenme-öğretme sürecinin etkililiğini artırabilecek sınıf içi uygulamalara daha az yer verdikleri anlaşılmaktadır. Şen ve Erişen (2002) yaptıkları bir araştırmada (Öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanlarının etkili öğretmenlik özellikleri) öğrenci görüşlerine göre öğretim elemanlarının öğretim yöntem ve tekniklerini kullanma konusunda “çok azı”nın yeterli oldukları sonucuna ulaşmışlardır. Bu araştırma sonuçlarına göre, üniversite öğretim elemanlarının önemli bir kısmının sınıf içi öğretim becerileri açısından yeterli düzeyde olmadıkları anlaşılmaktadır. Her ne kadar öğrenci görüşlerine göre, öğretim elemanlarını değerlendirmek doğru görünmese de öğretim hizmetini alanların bu hizmeti verenleri değerlendirmesinin yadırganacak bir durum olarak görülmemesi gerekir. Öğretim hizmetini alan üniversite öğrencilerinin çoğunluğunun öğretim hizmetinin niteliği konusunda akademik bir yeterliliği olmadığı açıktır. Ancak derslerine giren farklı öğretim elemanlarının öğretim becerilerini kıyaslayabilecek düzeyde oldukları da göz ardı edilemez.

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “konu alanı bilgisi”ne dair görüşlerinin ortalamasının $\bar{x}=2,94$ ile $\bar{x}=3,41$ arasında olduğu; konu alanı bilgisini ölçen maddelerin ortalamasının ise $\bar{x}=3,14$ olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Buna göre, üniversite öğrencileri, öğretim elemanlarının yarısının “konu alanı bilgisi” açısından yeterli olduğunu düşünmektedirler. Konu alanı bilgisini ölçen maddelere tek tek bakıldığında öğrenciler diğer maddelere göre öğretim elemanlarını “Konu alanı ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme”de ($\bar{x}=3,41$) daha yeterli görmekteyler. Bu bulguya göre, öğrenciler öğretim elemanlarının çoğunluğunun “Konu alanı ile ilgili temel ilke ve kavramları bilme”de yeterli olduklarını düşünmektedirler. Ancak Tablo 1’deki verilere göre, öğretim elemanlarının alanlarıyla ilgili çağdaş değişme ve gelişmeleri takip etmede nispeten daha az yeterli oldukları anlaşılmaktadır.

Tablo 2’ye göre, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “öğretme-öğrenme stratejileri”ni kullanma düzeylerine ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=2.96$ ’dır. Bu ortalamaya göre, üniversite öğrencileri “öğretme-öğrenme” stratejilerini kullanma

konusunda öğretim elemanlarının “yarısını” yeterli düzeyde görmektedirler. Buradan üniversite öğretim elemanlarının önemli bir kısmının öğretim yöntem ve tekniklerine dair bilgi ve becerilerinin beklenen düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılabilir.

Araştırma bulgularına göre, öğretim elemanlarının, öğrencilerin bireysel ve grup halinde çalışmalarına yeterli fırsatı sunmadıkları anlaşılmaktadır. Oysa etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi, öğrencilerin öğrenmeye aktif katılımları ile mümkündür. Bunu sağlamanın yollarından biri de öğrencilere bireysel ve grup halinde çalışma yöntemlerini uygulamaktır.

Üniversite öğrencilerinin, öğretim elemanlarının “öğretim araç-gereçlerini kullanma” düzeylerine ilişkin görüşlerinin ortalaması $\bar{x}=2.94$ 'tür. Bu ortalama, diğer boyutlara dair görüşlerin ortalamasının altındadır. Bu bulguya göre, üniversite öğrencileri öğretim elemanlarını “öğretim araç-gereçlerini kullanmada diğer becerilere göre daha yetersiz görmektedirler.

Öğrencilerin, öğretim elemanlarının “öğretim araç-gereçlerini kullanma” düzeylerine ilişkin maddelere verdikleri cevapların ortalamalarının en düşük $\bar{x}=2.79$ ve en yüksek $\bar{x}=3.00$ olduğu da Tablo 3'ten anlaşılmaktadır. Öğrenciler öğretim elemanlarının “yarısının” imkânlar dâhilinde çağdaş eğitim teknolojilerinden yararlanmaya çalıştıklarını, derste öğretim araç ve gereçleri kullanmaya özen gösterdiklerini, ders kitabının yeterli olmadığı konularla ilgili ders notu hazırladıklarını düşünmektedirler. Araştırmada elde edilen verilere göre, öğretim elemanlarının önemli bir kısmının öğretim ortamında derslerin hedeflerine uygun materyalleri seçip kullanmada ve öğretim teknolojilerinden yeterli düzeyde yararlanmada istenen seviyede olmadıkları anlaşılmaktadır.

Tablo 4'e göre, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının “iletişim” becerilerine ilişkin görüşlerinin $\bar{x}=2.95$ ile $\bar{x}=3.33$ arasında dağılım gösterdiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin öğretim elemanlarının “iletişim becerilerine” dair verdikleri cevapların ortalaması $\bar{x}=3.14$ 'tür. Buna göre, öğrenciler öğretim elemanlarının yarısının iletişim becerisi açısından yeterli olmadıklarını düşünmektedirler. “Öğrencilere isimleri ile hitap etme” maddesine dair öğrenci görüşleri ortalamasının iletişimle ilgili diğer maddelere verilen cevapların ortalamasından daha düşük olduğu anlaşılmaktadır. Buradan, öğretim elemanlarının yarısına yakın bir kısmının, öğrencilerin isimlerini öğrenip öğrencilere isimleri ile hitap etme konusunu, önemsemedikleri sonucu çıkarılabilir.

Üniversite öğrencileri, öğretim elemanlarının yarısını sınıf yönetimi becerileri açısından yeterli düzeyde görmektedirler. Araştırma verilerine göre, üniversite öğrencileri, öğretim elemanlarını, diğer sınıf içi etkinliklere göre “sınıf yönetimi” açısından daha yeterli görmektedirler. Sınıf yönetimini becerilerini ölçen anket maddelerinin ortalaması $\bar{x}=3.30$ 'dur. Bu ortalama, diğer etkinlik boyutlarına dair öğrenci görüşleri ortalamasına göre daha yüksektir. Yani öğrenciler öğretim elemanlarını “sınıf yönetimi” açısından diğer etkinliklerdeki becerilerine göre, daha yeterli görmektedirler.

Sınıf yönetimi ile ilgili becerileri ölçen maddelerden biri de “öğrencileri ders dinlemeye istekli hale getirme” maddesidir. Bu beceriye dair öğrenci görüşleri ortalaması $\bar{x}=2.92$ ile en düşüktür. Bu veriye göre, öğretim elemanlarının öğrencileri derse güdülemede diğer sınıf yönetimi becerilerine göre daha yetersiz oldukları sonucu çıkarılabilir. Oysa sınıf yönetimi açısından en çok dikkat edilmesi gereken hususlardan biri öğrencilerin derse güdülenmesidir. Çünkü öğretimsel hedeflerin gerçekleşmesi, öğrencinin nitelikli öğrenmeyi gerçekleştirme büyük ölçüde güdülenmesine bağlıdır.

Öğrencilerin öğretim elemanlarını ölçme-değerlendirme konusunda en yetersiz gördükleri etkinlik 40.maddedeki “Değerlendirme sonuçlarına göre öğrencilerde görülen eksiklikleri tamamlama, yanlışları düzeltme” etkinliğidir. Bu maddeye verilen cevapların ortalaması $\bar{x}=2.67$ ile en düşük ortalamadır. Bu ortalama anketin diğer maddelerine verilen cevapların ortalamalarına göre en düşük ikinci ortalamadır. Anketin 11.maddesi (Öğrencilerin bireysel ve takım hâlinde çalışmalarına uygun ortam hazırlama) ise en düşük ($\bar{x}=2.65$) ortalamaya sahiptir.

Araştırmanın verilerine göre, üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının materyal kullanımı becerilerine ilişkin görüşleri arasında “cinsiyet” değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ortalamalara bakıldığında kız öğrencilerin öğretim elemanlarının materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri ortalamasının (3.00) erkeklere göre (2.87) daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu verilere göre, kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre öğretim elemanlarını materyal kullanma becerisi açısından daha yeterli gördükleri anlaşılmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının öğretim yöntem-tekniklerini kullanma becerisi, iletişim becerisi ve materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri arasında öğrencilerin öğrenim gördükleri “alan” değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu Tablo 8’deki bulgulardan anlaşılmaktadır. Bu verilere göre, üniversitelerin sosyal alanlarında öğrenim gören öğrenciler, fen alanında öğrenim gören öğrencilere göre, öğretim elemanlarını “öğretim yöntem-tekniklerini kullanma becerisi”, “iletişim becerisi” ve “materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerisi” açısından daha yeterli görmektedirler.

Üniversite öğrencilerinin öğretim elemanlarının materyal (öğretim araç-gereçleri) kullanma becerilerine ilişkin görüşleri arasında, öğrencilerin öğrenim gördükleri “fakülte” değişkeni açısından anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Tablo 9’daki ortalamalara bakıldığında, sırasıyla eğitim fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 3.05, iktisadi-idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 3.13, mühendislik fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması 2.91 ve fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalaması ise 2.75 şeklinde sıralanmaktadır. Bu ortalamalara göre, eğitim fakültesi ve iktisadi idari bilimler fakültesi öğrencileri, mühendislik ve fen-edebiyat fakültesi öğrencilerine göre öğretim elemanlarını “materyal kullanma becerisi” açısından daha yeterli görmektedirler. Öğrenci görüşleri ortalamasına göre, iktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin görüşleri ortalamasının diğer fakültelerde okuyan öğrencilerin görüşleri ortalamasından daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada elde edilen bu sonuçlara göre aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1. Araştırma sonuçlarına göre üniversite öğretim elemanlarının önemli bir kısmı öğrenci görüşlerine göre “öğretimde materyal kullanma” becerisi açısından daha yetersiz görülmektedirler. Bu nedenle, öğretim elemanlarının “öğretim teknolojileri ve öğretimde materyal kullanma” konularında isteğe bağlı olarak hizmet içi eğitim almaları sağlanabilir.

2. Bu çalışmada ve benzer bazı çalışmalarda (Taş, 2009; Şen ve Erişen, 2002; Aksu, Çivitçi ve Duy, 2008) ulaşılan bulgulara göre, üniversite öğrencileri derslerine giren öğretim elemanlarının önemli bir kısmını sınıf içi öğretim becerileri açısından yeterli görmemektedirler. Bu sonuçlara göre, üniversite yönetimleri, kendi öğretim elemanlarına, ulusal ve uluslar arası düzeyde kendini ispatlamış uzmanlar tarafından “çağdaş öğretim uygulamaları”, “yeni öğretim yaklaşımları” gibi konularda seminerler verdirebilir.

3. Bu çalışmanın benzeri, Türkiye’deki tüm üniversiteleri kapsayacak şekilde daha kapsamlı olarak yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz Ün, K. (1992). *İşbirlikçi Öğrenme Kuramı Araştırma Uygulama*. Malatya: Uğurel Matbaası.
- Aksu, M.B., Çivitçi, A., Duy, B. (2008). Yükseköğretim Öğrencilerinin Öğretim Elemanlarının Ders Uygulamaları ve Sınıf İçi Davranışlarına İlişkin Görüşleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9 (16), ss. 17-42.
- Aydin, A.(1998). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Balcı, A.(1998). Etkili okul. *Eğitim ve Bilim*, 12, 70, ss. 21-30.
- Bozdoğan, Z.(2004). *Etkili Öğretmenlik Eğitimi*. Ankara: Nobel yayınları.
- Can, N.(1998). Öğretmen ve Yöneticinin Etkililiğinin Öğretimdeki Rolü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 4(13), ss.57-64.
- Çakmak, M., Kayabaşı Y. ve Ercan, L.(2008). Öğretmen Adaylarının Sınıf Yönetimi Stratejilerine Yönelik Görüşleri. *H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35, ss.53-64
- Erden, M.(2001). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Ergün, M.(2001). Üniversitelerde Öğretim Etkinliğinin Geliştirilmesi. 2000 Yılında Türk Milli Eğitim Örgütü ve Yönetimi Ulusal Sempozyumu, Öğretmen Hüseyin Hüsnü Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı yay. 188-192. 11-13 Ocak 2001, Ankara.
- Gardner, J. W. (1990). *Yenilikçi Birey ve Zinde Toplum*.(Çeviri: San Özalp ve Hikmet Seçim). İstanbul: İlgı Yayıncılık.
- Macrae, S. (1998) “ Classroom management and Organization” , becoming a teacher (Ed.) Justin dillion. M. Maguire. Open University Pres, New York ,128-140.

- Köktaş, K. Ş. (2003). *Sınıf Yönetimi*. Adana: Nobel yayımları.
- Köseoğlu, K. (1994). *İlköğretime öğretmen yetiştiren kurumlarda öğretim elemanı yeterliliklerinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Murat, M., Arslantaş H.İ. ve Özgan, (2006). Öğretim Elemanlarının Sınıf İçi Eğitim-Öğretim Etkinlikleri Açısından Değerlendirilmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(3), ss. 263-278
- Sağlam, A.Ç. ve Sağlam, M.(2004). Öğretmenlik Uygulaması ve Okul Deneyimi Derslerinin Yürütülmesinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 305, ss.18-25.
- Stanton, H. (1985). What makes a good teacher? *Education news, Australian education index*, 19.
- Sünbül, A.M.(1996). Öğretmen Niteliği ve Öğretimdeki Roller. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 8(3), ss. 597-608.
- Şen, H.Ş. ve Erişen Y. (2002). Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Öğretim Elemanlarının Etkili Öğretmenlik Özellikleri. *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (1), ss.99-116.
- Tan, Ş. (2005). *Öğretimi Planlama ve Değerlendirme*. (9.Baskı) Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Taş,S.(2009). Öğretim Elemanlarının Sınıf İçi ve Sınıf Dışı Davranışlarının Öğretim Elemanı-Öğrenci İletişimine Yansımaları. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9, ss.171-192.
- Tatar,M. (2004).Etkili Öğretmen.*Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Elektronik Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(11), ss.1-12.
- Terzi, A.R.(2002).Sınıf Yönetimi Açısından Etkili Öğretmen Davranışları. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156, ss.23-34.

İletişim/Correspondence

H. İsmail ARSLANTAŞ

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi
Mehmet Sanlı Mah. Doğan Güreş Paşa Bul. No:134 KİLİS
arslantasismail@yahoo.com

Mustafa CİNOĞLU

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Muallim Rifat Eğitim Fakültesi
Mehmet Sanlı Mah. Doğan Güreş Paşa Bul. No:134 KİLİS
mustafacinoglu@yahoo.com